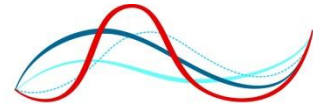

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU
REPUBLIKE HRVATSKE

IZVJEŠTAJ O KVALITETI ZA STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE
Anketa o dohotku stanovništva (ADS)
za 2018.

Organizacijska jedinica: Služba statistike potrošnje i dohotka stanovništva
Priredili: Hrvoje Žagmeštar i Dražen Ferić

siječanj 2021.

0. Osnovne informacije

- Svrha, cilj i predmet istraživanja

Anketom se prikupljaju podaci o bruto i neto dohotku kućanstava i svih članova kućanstava, podaci o obrazovnom statusu osoba, statusu u aktivnosti i zaposlenosti, brizi o vlastitom zdravlju i brizi o djeci, podaci o financijskome i materijalnom statusu kućanstva te podaci o ostalim aspektima životnih uvjeta kućanstava.

Istraživanje je referentni izvor podataka za praćenje statistike dohotka, siromaštva i socijalne isključenosti.

Rezultat istraživanja čine pokazatelji siromaštva i socijalne isključenosti (monetarno siromaštvo, pokazatelji materijalne deprivacije, distribucije dohotka i uvjeta stanovanja).

- Izvještajno razdoblje

Kalendarska godina

- Pravna osnova

Zakon o službenoj statistici (NN, br. 25/20.)

Godišnji provedbeni plan statističkih aktivnosti Republike Hrvatske 2018. Godine

Uredba (EZ) br. 1177/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. lipnja 2003. u vezi sa statistikom Zajednice o dohotku i životnom standardu – EU-SILC

Uredba (EZ) br. 1980/2003 od 21. listopada 2003. o provedbi uredbe (EZ) br. 1177/2003 u vezi s EU-SILC koja se odnosi na definicije i ažurirane definicije

Uredba (EZ) br. 1981/2003 od 21. listopada 2003. o provedbi uredbe (EZ) br. 1177/2003 u vezi s EU-SILC koja se odnosi na aspekte prikupljanja podataka i postupke imputiranja

Uredba (EZ) br. 1982/2003 od 21. listopada 2003. o provedbi uredbe (EZ) br. 1177/2003 u vezi s EU-SILC koja se odnosi na uzorkovanje i pravila praćenja

Uredba (EZ) br. 1983/2003 od 7. studenoga 2003. o provedbi uredbe (EZ) br. 1177/2003 u vezi s EU-SILC koja se odnosi na popis primarnih varijabli

Uredba (EZ) br. 28/2004 od 5. siječnja 2004. o provedbi uredbe (EZ) br. 1177/2003 u vezi s EU-SILC koja se odnosi na sadržaja izvještaja o kvaliteti istraživanja

Uredba (EZ) br. 676/2006 od 2. svibnja 2006. o provedbi uredbe (EZ) br. 1177/2003 u vezi s EU-SILC koja se odnosi na definicije i njihovu korekciju

EU-SILC 065 Opis ciljanih varijabli za 2018., EUROSTAT

Međunarodna standardna klasifikacija obrazovanja, ISCED-2011, UNESCO, 2012., ISBN 978-92-9189-123-8

- Sustav klasifikacije

Odluka o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti 2007. – NKD 2007. (NN, br. 58/07. i 72/07.)

Nacionalna klasifikacija zanimanja 2010. – NKZ 10. (NN, br. 147/10.)

Nacionalna standardna klasifikacija obrazovanja – NSKO (NN, br. 105/01.)

Međunarodna standardna klasifikacija obrazovanja ISCED 2011

Stupanj urbanizacije (DEGURBA) 2011.

(NUTS) Klasifikacija prostornih jedinica za statistiku, verzija 2013.

Abecedni popis država, zemalja i njihovih oznaka – slovne oznake

Naselja Republike Hrvatske, 2018.

Sve navedene klasifikacije objavljene su na mrežnim stranicama Državnog zavoda za statistiku <http://www.dzs.hr/Hrv/important/Nomen/nomenclatures.htm> u aplikaciji KLASUS.

- Koncepti i definicije

Osnovne definicije

Kućanstvo je svaka obiteljska ili druga zajednica osoba koje zajedno stanuju i zajednički troše svoje prihode za podmirivanje osnovnih životnih potreba (stanovanje, hrana i drugo).

Ukupan raspoloživi dohodak kućanstva jest ukupan novčani neto dohodak koji je primilo kućanstvo i svi njegovi članovi u referentnom razdoblju. Ukupan dohodak obuhvaća dohodak od nesamostalnog rada, dohodak od samostalnog rada, dohodak od imovine, mirovine, socijalne transfere te ostale novčane primitke koje kućanstvo prima od osoba izvan kućanstva.

Ekvivalentni dohodak računa se tako da se ukupan dohodak kućanstva podijeli s ekvivalentnom veličinom kućanstva izračunanom prema modificiranoj OECD-ovoj ljestvici, prema kojoj se nositelju kućanstva dodjeljuje koeficijent 1, svakoj drugoj odrasloj osobi u kućanstvu od 14 godina i starijoj osobi koeficijent 0,5, a djeci mlađoj od 14 godina koeficijent 0,3.

Postupak se primjenjuje zbog određivanja ravnomjernijeg udjela svakog člana kućanstva u stjecanju zajedničkog prihoda.

Osnovni pokazatelji

Stopa rizika od siromaštva jest postotak osoba koje imaju raspoloživi ekvivalentni dohodak ispod praga rizika od siromaštva.

Prag rizika od siromaštva jest granica rizika od siromaštva. Određuje se tako da se za sva kućanstva izračuna ekvivalentni dohodak po članu kućanstva. Zatim se određuje srednja vrijednost (medijan) distribucije dohotka, a 60% od izračunane srednje vrijednosti čini prag rizika od siromaštva. Iskazuje se u kunama.

Stopa materijalne deprivacije prikazuje postotak osoba koje žive u kućanstvima koja si ne mogu, isključivo zbog financijskih razloga, priuštiti najmanje tri od devet stavki materijalne deprivacije.

Kvintilni omjer (S80/S20) jest pokazatelj dohodovne nejednakosti koji mjeri odnos između petoga i prvoga kvintila distribucije dohotka, tj. odnos ukupnoga ekvivalentnog dohotka 20% populacije s najvećim dohotkom i ukupnoga ekvivalentnog dohotka 20% populacije s najmanjim dohotkom.

Ginijev koeficijent jest mjera nejednakosti raspodjele dohotka. Kad bi postojala savršena jednakost (tj. kad bi svaka osoba primala jednak dohodak), tada bi Ginijev koeficijent iznosio 0%. Što je vrijednost bliža 100%, to je dohodovna nejednakost veća.

Relativni jaz rizika od siromaštva jest razlika između praga rizika od siromaštva i medijana ekvivalentnog dohotka osoba koje su ispod praga rizika od siromaštva.

Raspršenost oko praga rizika od siromaštva prikazuje postotak osoba koje su u riziku od siromaštva u slučaju kada je prag rizika postavljen na 40%, 50% i 70% medijana ekvivalentnog dohotka.

- Statističke jedinice

Istraživanje se provodi na uzorku privatnih kućanstava. Jedinice istraživanja jesu sva izabrana privatna kućanstva i svi članovi kućanstva. Za članove kućanstva u dobi od 16 i više godina (stanje 31. prosinca 2017.) provodi se detaljan osobni intervju prema zadanoj metodologiji.

- Pokrivenost i obuhvat istraživanja

Istraživanje se provodi na uzorku privatnih kućanstava. Privatno kućanstvo jest svaka obiteljska ili druga zajednica osoba koje zajedno stanuju i zajednički troše svoje prihode za podmirivanje osnovnih životnih potreba (stanovanje, hrana i drugo).

Prema metodologiji institucionalna kućanstva (domovi, zatvori, bolnice za trajni smještaj osoba i slično) nisu obuhvaćena istraživanjem.

1. Relevantnost

1.1. Korisnici podataka

Podaci dobiveni Anketom o dohotku stanovništva koriste se u području kreiranja socijalnih politika, u različitim znanstvenim analizama i međunarodnim usporedbama te općenito za informiranje šire javnosti o stanju socijalnog napretka.

Nacionalni korisnici: znanstvenoistraživački instituti (Institut za javne financije, Ekonomski institut itd.), ministarstva i zavodi (Ministarstvo socijalne politike, Hrvatski zavod za zapošljavanje itd.)

Međunarodni korisnici: znanstvenoistraživački instituti, Svjetska banka, UN, ILO, UNICEF

1.1.1. Potrebe korisnika

Znanstvenoistraživački instituti i samostalni istraživači podacima se koriste za domaće i međunarodne znanstvenoistraživačke projekte i radove kako bi se razvile preporuke relevantnim institucijama za poboljšanje socio-ekonomskog položaja stanovništva u riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti. Ministarstvo socijalne politike te Hrvatski zavod za zapošljavanje koriste se rezultatima istraživanja za utvrđivanje potrebnih poboljšanja u svom području djelovanja, npr. u području socijalne politike.

Međunarodni korisnici: Eurostat se podacima istraživanja koristi za sustavan i korisnički usmjeren prikaz međunarodno usporedivih pokazatelja istraživanja o dohotku i uvjetima života stanovništva (za sve zemlje članice Europske unije). UNICEF se koristi pokazateljima siromaštva i uvjeta života djece kako bi svoje aktivnosti i pomoć usmjerio najugroženijim skupinama djece.

1.1.2. Zadovoljstvo korisnika

Anketa o zadovoljstvu korisnika jest istraživanje provedeno 2013. i ponovo 2015. s općenitom temom o radu Državnog zavoda za statistiku. Tim je istraživanjem općenito obuhvaćeno i područje statistike dohotka stanovništva. Trenutačno nema posebnog istraživanja o zadovoljstvu korisnika koje se odnosi samo na područje statistike dohotka i uvjeta života stanovništva.

1.2. Potpunost podataka

Podaci koji se prikupljaju ovim istraživanjem određeni su metodologijom istraživanja koja je definirana uredbama EU-a i metodološkim standardima Eurostata za istraživanje EU-SILC (*Statistics on Income and Living Conditions*). Provedba tog istraživanja, obrada podataka te objavljivanje rezultata potpuno je usklađeno s definiranom metodologijom, čime je omogućena potpuna usporedivost nacionalnih rezultata s rezultatima ostalih zemalja članica Europske unije.

1.2.1. Stopa potpunosti podataka

Stopa potpunosti podataka jest 100%.

2. Točnost i pouzdanost

2.1. Uzoračka pogreška

Uzoračka pogreška prikazuje preciznost procjene parametara populacije na temelju uzorka. Uzoračka pogreška izračunana je metodom linearizacije ili Woodruffovom metodom (postupci SAS SURVEYFREQ i SURVEYMEANS procedure). Izračun je proveden tako da je granica rizika od siromaštva fiksirana.

Za izračun preciznosti primjenjuje se sljedeća formula:

$$se < \sqrt{[(p \times (1-p))/X]},$$

gdje je: se = standardna pogreška

sqrt = korijen

p = proporcija (stopa rizika od siromaštva)

X = minimalna efektivna veličina uzorka.

2.1.1. Pokazatelji uzoračke pogreške

Tablica 1. Pokazatelji uzoračke pogreške za određene pokazatelje, Anкета o dohotku stanovništva 2018.

Pokazatelj	Vrijednost	Standardna pogreška	Interval pouzdanosti 95%		Koeffcijent varijacije (%)
			donja granica	gornja granica	
Prag rizika od siromaštva					
Samačko kućanstvo	29 820	333,53	29 166	30 474	1,12
Kućanstvo s dvije odrasle osobe i dvoje djece	62 622	700,43	61 249	63 995	1,19
Osobe u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti					
Ukupno	24,8	0,68	23,5	26,2	2,74
Muškarci	23,6	0,74	22,2	25,1	3,14
Žene	25,9	0,72	24,5	27,3	2,80
0 – 17 godina	23,7	1,36	21,1	26,4	5,74
18 – 64 godina	22,9	0,73	21,4	24,3	3,19
65 ili više godina	32,0	0,91	30,2	33,8	2,84
Jadranska Hrvatska	24,6	1,24	22,1	27,0	5,04
Kontinentalna Hrvatska	24,9	0,82	23,3	26,5	3,29
Stopa rizika od siromaštva					
Ukupno	19,3	0,62	18,1	20,5	3,21
Muškarci	18,1	0,67	16,8	19,4	3,70
Žene	20,4	0,65	19,1	21,6	3,19
0 – 17 godina	19,7	1,30	17,1	22,2	6,60
18 – 64 godina	16,4	0,63	15,1	17,6	3,84
65 ili više godina	28,1	0,86	26,4	29,8	3,06
Stopa rizika od siromaštva prema regijama					
Jadranska Hrvatska	18,4	1,14	16,2	20,7	6,20
Kontinentalna Hrvatska	19,7	0,74	18,2	21,1	3,76
Osobe u teškoj materijalnoj deprivaciji					
Ukupno	8,6	0,44	7,7	9,4	5,12
Muškarci	8,4	0,47	7,5	9,3	5,60
Žene	8,7	0,46	7,8	9,6	5,29
0 – 17 godina	7,6	0,89	5,8	9,3	11,71
18 – 64 godina	7,9	0,45	7,0	8,7	5,70
65 ili više godina	11,6	0,61	10,4	12,8	5,26
Osobe koje žive u kućanstvima s vrlo niskim intenzitetom rada					
Ukupno	11,2	0,56	10,1	12,3	5,00
Muškarci	11,2	0,60	10,1	12,4	5,36
Žene	11,2	0,61	10,0	12,4	5,45
0 – 17 godina	9,0	0,97	7,1	10,9	10,78
18 – 59 godina	11,9	0,54	10,8	13,0	4,54

2.1.2. Pristranost u procesu selekcije

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.

2.2. Neuzoračka pogreška

Neuzoračke pogreške podrazumijevaju sve ostale pogreške koje nisu vezane za izbor uzorka, kao što su pogreške obuhvata, pogreške mjerenja, pogreške obrade i pogreške neodgovora. Pogreške neodgovora proizlaze iz neodgovora cijele jedinice istraživanja (kućanstva ili referentne osobe – *unit non-response*) i neodgovora na pojedinu varijablu, odnosno pitanje u upitniku (*item non-response*).

2.2.1. Pogreška obuhvata

Okvir za izbor uzorka za novu rotacijsku skupinu za Anketu o dohotku stanovništva 2018. temelji se na podacima Popisa stanovništva, kućanstava i stanova 2011. Stopa valjanih jedinica (stanova) za dio uzorka koji je prvi put u anketi (dio uzorka koji je izabran 2018.) iznosi 89,25%.

Tablica 2. Stopa valjanih jedinica po statističkim regijama za novu rotacijsku skupinu

Statistička regija (NUTS 2)	Izabrane adrese	Valjane adrese	Stopa valjanih adresa (%)
Republika Hrvatska	5 516	4 923	89,25
Jadranska Hrvatska	2 296	2 059	89,68
Kontinentalna Hrvatska	3 220	2 864	88,94

2.2.2. Stopa nadobuhvata

Stopa nadobuhvata jest udio jedinica iz uzorka koje ne pripadaju ciljanoj populaciji. U slučaju Ankete o dohotku stanovništva to je udio adresa izabranih u uzorak za koje je nakon provedenoga terenskog rada (anketiranja) utvrđeno da više ne postoje, da nisu općenito nastanjene ili se na toj adresi nalazi stan koji nije namijenjen stalnom stanovanju (poslovni prostori, vikendice, kuće za odmor i slično). Izračunava se samo za novu rotacijsku skupinu. Neutežena stopa nadobuhvata jest 10,55%.

2.2.3. Pogreške mjerenja

Pogreške mjerenja podrazumijevaju sve pogreške koje mogu nastati u prikupljanju ili unosu podataka u anketne obrasce. Takve se pogreške nastoje minimizirati pravilnim definiranjem anketnog obrasca – upitnika, detaljnom obukom anketara, primjenom adekvatne metode za prikupljanje podataka te kontrolom anketnih podataka pri terenskom radu i nakon njega.

U Anketi o dohotku stanovništva 2018. (ADS 2018.) primjenjuje se metoda prikupljanja podataka CAPI (*Computer Assisted Personal Interview*). Ta metoda omogućuje standardizirano anketiranje. Anketni upitnik dizajniran je u programskoj aplikaciji Blaise. Pitanja su definirana tako da su u njega uključene sve informacije dovoljne za odgovor. Ako ispitanik treba dodatna objašnjenja pitanja, većina pitanja ima dodatna objašnjenja ispod pitanja koja anketar može ponuditi u svakom trenutku. Anketar na svakom pitanju može upisati i dodatne napomene koje objašnjavaju pojedini odgovor. Prije početka anketiranja provodi se detaljno testiranje anketnog upitnika u metodološkoj jedinici nadležnoj za provođenje istraživanja. U upitnik je ugrađen automatski logički slijed pitanja i logičke kontrole odgovora (kontrola minimalnih i maksimalnih vrijednosti, logička veza između pojedinih pitanja, kontrola nemogućih vrijednosti, kategorije odgovora automatski su prilagođene ovisno o drugim odgovorima i slično).

Prikupljanje podataka za anketu ADS 2018. provodio je 131 anketar (71 vanjskih i 60 unutarnjih anketara). Većina njih već je imala iskustva s provođenjem ankete prethodnih godina. Za anketare koji su prvi put uključeni u prikupljanje podataka za anketu ADS 2018. organizirana je jednodnevna obuka usmjerena na korištenje aplikacije za upravljanje i prienos podataka (CMS – *Case Management System*), općenito funkcioniranje upitnika u aplikaciji Blaise, vještine anketiranja te metodološka objašnjenja i detaljne upute za pitanja iz upitnika ADS 2018.

Metodološke upute za anketare koje sadržavaju metodološka objašnjenja i detaljne upute za svako pitanje u upitniku, tiskane su prije prikupljanja podataka za potrebe obuke i pripreme terenskog rada i dobili su ih svaki anketar, kontrolor te zaposlenici/voditelji uključeni u istraživanje ADS.

Rad anketara na terenu organiziralo je i nadgledalo 36 kontrolora, iskusnih statističara u područnim uredima Državnog zavoda za statistiku. U svakom od 20 regionalnih ureda kontrolor je pružao potrebnu pomoć anketarima na terenu te potrebna metodološka objašnjenja u skladu sa smjernicama Državnog zavoda za statistiku.

Kontrola podataka koju provode kontrolori uključuje približno 20 upozorenja na pogreške i nedosljednosti koje je vrlo važno otkriti za vrijeme terenskog rada kako bi se mogla zatražiti dodatna objašnjenja od anketara odnosno kako bi anketar mogao provjeriti podatke od samog ispitanika. Razvijene su metodološke upute s objašnjenjima i detaljne upute za upozorenja ili pogrešku. Kontrolori su sudjelovali na jednodnevnoj obuci te su dobili metodološke upute i objašnjenja u vezi s kontrolama koje trebaju provoditi u aplikaciji CMS.

Nakon prikupljanja podataka provodi se detaljna računsko-logička kontrola anketnog materijala (kontrola minimalnih i maksimalnih vrijednosti, logička veza između pojedinih pitanja, kontrola nemogućih vrijednosti).

2.2.4. Pogreška neodgovora

Pogreška neodgovora proizlazi iz neuspjelog pokušaja dobivanja odgovora od izabrane statističke jedinice. Razlikuju se dvije vrste neodgovora:

- neodgovor cijele jedinice istraživanja (kućanstva/referentne osobe izabrane u uzorak)
- neodgovor pojedinog pitanja – izabrana jedinica istraživanja uspješno je anketirana, ali nije prikupljen odgovor na pojedino pitanje/varijablu.

Prema preporuci Eurostata neutežena stopa neodgovora kućanstava računa se za kućanstva koja su prvi put u uzorku i u 2018. stopa neodgovora kućanstava (NRh) iznosila je 54,11%. Stopa neodgovora na individualnoj razini (*Nrp) u 2018. iznosila je 54,33%.

2.2.5. Stopa neodgovora jedinice

Stopa neodgovora jedinice dijeli se na stopu neodgovora na razini kućanstva i stopu neodgovora na razini osobe.

Stopa neodgovora na razini kućanstva računa se prema sljedećoj formuli:

$$NRh = (1 - (Ra \times Rh)) \times 100,$$

gdje je:

Ra – broj uspješno kontaktiranih adresa/broj valjanih adresa

Rh – broj uspješno anketiranih kućanstava /broj valjanih kućanstava na kontaktiranim adresama.

Stopa neodgovora na razini osobe računa se prema sljedećoj formuli:

$$Nrp = (1 - (Rp)) \times 100,$$

gdje je:

Rp – broj završenih osobnih intervjua/broj valjanih osoba u uspješno anketiranim kućanstvima.

Tablica 3. Stopa neodgovora

Tablica 3. Stopa neodgovora

Stopa kontaktiranja adrese (Ra)		Stopa uspješno anketiranih kućanstava (Rh)		Stopa uspješno završenih osobnih intervjua (Rp)		Stopa neodgovora na razini kućanstva (NRh)		Stopa neodgovora na razini osobe (NRp)		Ukupna stopa neodgovora na razini osobe (UNRp)	
A	B	A	B	A	B	A	B	A	B	A	B
90,31	79,81	78,60	57,50	99,18	99,51	29,03	54,11	0,82	0,49	29,61	54,33

A = Ukupan uzorak

B = Nova rotacijska skupina izabrana u uzorak za 2018.

Tablica 4. Distribucija kontaktiranih kućanstava po rotacijskim skupinama

Rotacijska skupina	Intervju je prihvaćen u bazu podataka (DB135 = 1)		Intervju nije prihvaćen u bazu podataka (DB135 = 2)	
	broj	%	broj	%
1	1 923	22,9	-	-
2	2 092	25,0	-	-
3	1 971	23,5	-	-
4	2 397	28,6	-	-
Ukupno	8 383	100,0	-	-

Tablica 5. Distribucija kućanstava prema ostvarenom kontaktu s adresom

Rotacijska skupina	Ukupno		Adresa je kontaktirana (DB120 = 11)		Adresa nije kontaktirana (DB120 = 21 + 22 + 23)		Adresa nije pronađena (DB120 = 21)		Adresi nije moguće pristupiti (DB120 = 22)		Adresa ne postoji ili je nenastanjena (DB120 = 23)	
	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
1	2 148	17,14	2 075	19,4	73	3,9	36	3,2	1	5,0	36	5,0
2	2 431	19,39	2 331	21,9	100	5,4	48	4,3	-	-	52	7,2
3	2 367	18,88	2 270	21,3	97	5,2	56	5,0	-	-	41	5,7
4	5 589	44,59	3 991	37,4	1 598	85,5	985	87,5	19	95,0	594	82,1
Ukupno	12 535	100,0	10 667	100,0	1 868	100,0	1 125	100,0	20	100,0	723	100,0

Tablica 6. Distribucija adresa s kojima se kontaktiralo prema ishodu intervjua po kućanstvu

Rotacijska skupina	Ukupno		Intervju je uspješno završen (DB130 = 11)		Intervju nije završen (DB130 = 21 + 22 + 23 + 24)		Intervju je odbijen (DB130 = 21)		Cijelo je kućanstvo privremeno odsutno za trajanja terenskog rada (DB130 = 22)		Kućanstvo nije u mogućnosti odgovarati na intervju (DB130 = 23)		Ostali razlozi odbijanja (DB130 = 24)	
	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
1	2 075	19,5	1 923	22,9	152	6,7	98	5,4	31	16,3	23	7,8	-	-
2	2 331	21,8	2 092	25,0	238	10,4	149	8,3	56	29,5	33	11,2	-	-
3	2 270	21,3	1 971	23,5	299	13,1	217	12,1	38	20,0	44	14,9	-	-
4	3 991	37,4	2 397	28,6	1 594	69,8	1 334	74,2	65	34,2	195	66,1	-	-
Ukupno	10 667	100,0	8 383	100,0	2 283	100,0	1 798	100,0	190	100,0	295	100,0	-	-

2.2.6. Stopa neodgovora za određenu varijablu (stavku)

Stope neodgovora za određenu varijablu izračunavaju se samo za agregirane varijable dohotka prema metodologiji Eurostata.

Tablica 7. Stope neodgovora za određenu varijablu

Varijable dohotka ukupan broj kućanstava = 7 842 ukupan broj osoba = 17 376		Nema dohodak		Ima dohodak		Potpuni podatak o iznosu		Djelomični podatak ili bez podatka o iznosu	
		broj	%	broj	%	broj	%	broj	%
HY010	Ukupan bruto dohodak kućanstva	29	0,35	8 354	99,65	6 073	72,70	2 281	27,30
HY020	Ukupan raspoloživi dohodak kućanstva	25	0,30	8 358	99,70	3 871	46,31	4 487	53,69
HY022	Ukupan raspoloživi dohodak kućanstva prije socijalnih transfera, osim starosnih i obiteljskih mirovina	264	3,15	8 119	96,85	5 805	71,50	2 314	28,50
HY023	Ukupan raspoloživi dohodak kućanstva prije socijalnih transfera uključujući starosne i obiteljske mirovine	2 358	28,13	6 025	71,87	3 955	65,64	2 070	34,36
HY040G	Dohodak od iznajmljivanja imovine	7 872	93,90	511	6,10	323	63,21	188	36,79
HY090G	Dohodak od kamata i dividendi	7 884	94,05	499	5,95	371	74,35	128	25,65
HY050G	Dohodak od roditeljskih naknada, dječji doplaci, alimentacije, naknade za opremu novorođenčadi	7 578	90,40	805	9,6	740	91,93	65	8,07
HY060G	Ostale socijalne naknade	8 074	96,31	309	3,69	296	95,79	13	4,21
HY070G	Naknade vezane za stanovanje	8 183	97,70	200	2,39	190	95,00	10	5,00
HY080G	Redoviti novčani primici kućanstva od drugih osoba ili drugih kućanstava	7 874	93,93	509	6,07	331	65,03	178	34,97
HY081G	Alimentacija primljena (obvezatna + dobrovoljna)	8 277	98,74	106	1,26	91	85,85	15	14,15
HY100G	Plaćene kamate na stambeni kredit	8 049	96,02	334	3,98	334	100,00	-	-
HY110G	Dohodak osoba mladih od 16 godina	7 912	94,38	471	5,62	341	72,40	130	27,60
HY130G	Redoviti novčani iznosi koje kućanstvo isplaćuje drugim osobama ili drugim kućanstvima	8 038	95,88	345	4,12	312	90,43	33	9,57
HY131G	Alimentacija plaćena (obvezatna + dobrovoljna)	8 299	99,00	84	1,00	74	88,10	10	11,90
HY140G	Porez na dohodak i socijalni doprinosi	3 179	37,92	5 204	62,08	5 204	100,00	-	-
HY170G	Vrijednost dobara iz vlastite proizvodnje	5 064	60,41	3 319	39,59	2 902	87,44	417	12,56
PY010G	Dohodak od nesamostalnog rada (u novcu)	11 447	62,31	6 925	37,69	5 186	74,89	1 739	25,11
PY020G	Dohodak od nesamostalnog rada (u naturi)	17 590	95,74	782	4,26	462	59,08	320	40,92
PY021G	Dohodak od korištenja službenog automobila za privatne svrhe	18 267	99,43	105	0,57	105	100,00	-	-
PY030G	Socijalni doprinosi (iz plaće i na plaću)	11 380	61,94	6 992	38,06	6 992	100,00	-	-
PY031G	Dobrovoljni doprinosi poslodavca	18 276	99,48	96	0,52	96	100,00	-	-
PY035G	Doprinosi u privatni mirovinski fond	18 175	98,93	197	1,07	129	65,48	68	34,52
PY050G	Dohodak od samostalnog rada	16 383	89,17	1 989	10,83	1 545	77,68	444	22,32
PY080G	Mirovine primljene iz III. stupa mirovinskog osiguranja	18 363	99,95	9	0,05	5	55,56	4	44,44
PY090G	Naknade vezane za nezaposlenost	18 161	98,85	211	1,15	178	84,36	33	15,64
PY100G	Starosne mirovine	13 118	71,40	5 254	28,60	4 840	92,12	414	7,88
PY110G	Obiteljske mirovine	17 207	93,66	1 165	6,34	1 110	95,28	55	4,72
PY120G	Naknade vezane za bolovanje	18 224	99,19	148	0,81	125	84,46	23	15,54
PY130G	Invalidske mirovine	17 195	93,59	1 177	6,41	1 081	91,84	96	8,16
PY140G	Naknade vezane za obrazovanje	18 214	99,14	158	0,86	143	90,51	15	9,49

2.2.7. Pogreške obrade

Pri obradi podataka provodi se detaljna logičko-računska kontrola svih odgovora, npr. kontrola iznosa prema zadanim rasponima, kontrola mogućih odgovora, logička i računaska kontrola svih stavki dohotka, logička kontrola podataka o ekonomskoj aktivnosti te šiframa djelatnosti i zanimanja, logička kontrola podataka o obrazovnom statusu itd.

Navedene kontrole provode se na setu mikropodataka na razini anketnog upitnika.

Moguća je i pogreška u bazi mikropodataka pri završnoj obradi i pripremi podataka za izračun pokazatelja.

2.2.8. Stopa imputacije

Imputacija je proces koji se primjenjuje za zamjenu neprikupljenih, nevažećih ili nedosljednih podataka koji se nisu uspjeli urediti. U Anketi o dohotku stanovništva imputiraju se sve dohodovne varijable za koje se ispitanik izjasnio da prima navedenu vrstu dohotka, ali na pitanje o iznosu tog dohotka nije odgovorio. Sve nedostajuće ili nekonzistentne vrijednosti imputirane su nekom od metoda imputacije. Stoga je stopa imputacije jednaka stopi neodgovora na određenu varijablu iz tablice 7. Stope neodgovora za određenu varijablu.

2.2.9. Stopa uređivanja – LRK

Stopa uređivanja podataka definirana je za određene ključne varijable kao odnos između broja jedinica za koje su izvorne vrijednosti ispravljene nakon provedene logičko-računske kontrole (LRK) u odnosu na ukupan broj jedinica. Drugim riječima, to je omjer broja ispravljenih podataka (bilo ponovnim telefonskim pozivima bilo logičkim ispravcima koje rezultiraju iz LRK) i ukupnog broja podataka kojima raspolažemo, tj. onih podataka koji su prošli provjere. Taj se pokazatelj ne izračunava za Anketu o dohotku stanovništva 2018. zbog toga što se logičko-računske kontrole na podacima provode u više faza s više izvršitelja (za vrijeme terenskog rada logičko-računske kontrole obavljali su i kontrolori u područnim jedinicama).

2.2.10. Stopa učinkovitosti – LRK

Taj se pokazatelj ne izračunava za Anketu o dohotku stanovništva 2018.

2.2.11. Pogreška izbora modela

Taj se pokazatelj ne izračunava za Anketu o dohotku stanovništva. Svi modeli primijenjeni za utežavanje podataka i imputiranje nedostajućih podataka metodološki su točni i u skladu su s preporukama Eurostata te ne postoji pogreška izbora modela primijenjenoga u statističkoj obradi.

2.3. Revizija podataka

2.3.1. Politika revizije podataka

Prema Kalendaru objavljivanja statističkih podataka za 2019., objavljivanje podataka iz Ankete o dohotku stanovništva 2018. određeno je tako da se podaci objavljuju kao privremeni podaci i konačni rezultati. Privremeni podaci objavljuju se u Statistici u nizu nakon provedene obrade u svim svojim fazama, osim završnih kontrola i verifikacije Eurostata. Konačni rezultati objavljuju se u Priopćenju, nakon provedenih završnih kontrola i verifikacije Eurostata. U završnim kontrolama i prije same verifikacije moguće su određene promjene na podacima, koje minimalno utječu na izlazne rezultate.

2.3.2. Praksa revizije podataka

Ako je potrebno ispraviti neki od već objavljenih podataka (osim prethodnih podataka), objavljuje se ispravak podatka/podataka uz napomenu o ispravku.

Također, ako je potrebno revidirati već objavljene podatke, npr. u Priopćenju, objavljuje se novo Priopćenje s revidiranim podacima.

2.3.3. Prosječna veličina revizije podataka

Ne preporučuje se izračunavanje tog pokazatelja kvalitete za godišnja istraživanja.

2.4. Desezoniranje (vremenska prilagodba)

Taj pokazatelj nije primjenjiv za Anketu o dohotku stanovništva.

3. Pravodobnost i vremenska određenost

3.1. Pravodobnost

3.1.1. Pravodobnost prvih rezultata

Prema Kalendaru objavljivanja statističkih podataka za 2019., prvi rezultati za Anketu o dohotku stanovništva 2018. objavljuju se šest mjeseci nakon referentnog razdoblja na koji se podaci odnose. Prvi rezultati objavljeni su 28. lipnja 2019. (T + 6).

3.1.2. Pravodobnost konačnih rezultata

Prema Kalendaru objavljivanja statističkih podataka za 2019., konačni rezultati za Anketu o dohotku stanovništva 2018. objavljeni su 30. rujna 2019. (T + 9).

3.2. Vremenska određenost

3.2.1. Vremenska određenost – isporuka i objavljivanje

Vremenska određenost jest razdoblje između stvarnog datuma objavljivanja podataka i ciljanog datuma za objavljivanje podataka prema Kalendaru objavljivanja statističkih podataka za 2019. Za podatke Ankete o dohotku stanovništva 2018. publikacije su objavljene u skladu s definiranim rokovima u Kalendaru objavljivanja statističkih podataka za 2019., pa vremenska određenost iznosi 100%.

4. Dostupnost i jasnoća

Publikacije s rezultatima istraživanja dostupne su u elektroničkom i tiskanom obliku te na mrežnim stranicama Državnog zavoda za statistiku www.dzs.hr

Sve dodatne informacije vezane za rezultate te uz samo istraživanje dostupni su na adresi elektroničke pošte stat.info@dzs.hr.

4.1. Naslovi publikacija u kojima se objavljuju podaci

Pokazatelji siromaštva i socijalne isključenosti – privremeni podaci (Statistika u nizu)

Pokazatelji siromaštva i socijalne isključenosti u 2018. (Priopćenje)

Rezultati Ankete o dohotku stanovništva u 2018. (Statističko izvješće)

4.2. Naslovi ostalih publikacija u kojima se objavljuju podaci

Rezultati Ankete o dohotku stanovništva objavljuju se u ostalim publikacijama Državnog zavoda za statistiku: Statističkom ljetopisu, Statističkim informacijama, Ženama i muškarcima u Hrvatskoj i Hrvatskoj u brojkama.

4.3. Mrežne (on-line) baze podataka u kojima se objavljuju podaci (npr. Popis poljoprivrede u PC Axisu)

Rezultati Ankete o dohotku stanovništva 2018. trenutno su raspoloživi u obliku mrežne baze podataka samo na mrežnim stranicama Eurostata
<http://ec.europa.eu/eurostat/web/income-and-living-conditions/data>.

4.4. Dostupnost mikropodataka

Uvjeti prema kojima određeni korisnici mogu imati pristup mikropodacima propisani su Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja povjerljivih statističkih podataka za znanstvene svrhe (NN, br. 137/13.). Mikropodaci su dostupni na razini varijabli definiranih metodologijom Europske unije, a ne na razini anketnog upitnika.

4.5. Dostupnost metodoloških dokumenata

Metodološka objašnjenja objavljena su u Priopćenju te u Rezultatima Ankete o dohotku stanovništva (Statističkom izvješću), a ostali metodološki dokumenti o istraživanju dostupni su na mrežnim stranicama Eurostata
http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/income_social_inclusion_living_conditions/methodology.

5. Usporedivost

5.1. Asimetričnost zrcalnih statistika

Taj pokazatelj nije primjenjiv za Anketu o dohotku stanovništva 2018.

5.2. Usporedivost u tijeku vremena

Usporedivost kao jedna od temeljnih dimenzija kvalitete odnosi se na potrebu da dobiveni podaci i informacije budu usporedivi u vremenu.

Tablica 9. Usporedba nekih statistika za varijable dohotka na razini kućanstava od 2015. do 2018.

SILC	2015. ¹⁾			2016. ²⁾			2017.			2018.		
	zbroj težina	broj opažanja	medijan	zbroj težina	broj opažanja	medijan	zbroj težina	broj opažanja	medijan	zbroj težina	broj opažanja	medijan
HY010	1 488 466,05	6 521	84 265,44	1 485 489,75	7 539	85 930,92	1 481 583,40	7 809	90 966,54	1 470 507,92	8 354	100 848,00
HY020	1 489 264,08	6 525	71 600,00	1 485 938,68	7 542	73 800,00	1 482 338,97	7 814	78 000,00	1 470 888,79	8 358	82 800,00
HY022	1 425 310,26	6 182	65 320,00	1 448 356,46	7 304	68 784,00	1 449 335,94	7 599	72 912,00	1 435 623,98	8 119	77 900,00
HY023	1 167 051,17	4 833	63 660,00	1 149 517,81	5 483	67 160,00	1 149 110,90	5 678	72 800,00	1 140 194,41	6 025	78 000,00
HY030G	1 464 568,65	6 467	1 500,00	1 463 637,44	7 461	1 500,00	1 461 776,21	7 744	1 500,00	1 453 047,25	8 293	1 500,00
HY040G	79 095,96	397	14 600,00	82 637,25	480	13 500,00	77 921,86	456	16 500,00	80 774,55	511	17 000,00
HY050G	229 636,88	812	7 184,00	211 658,58	911	7 200,00	191 678,68	844	7 100,00	169 801,81	805	7 200,00
HY060G	73 176,59	330	8 400,00	47 365,60	263	9 600,00	51 172,52	294	9 600,00	51 773,43	309	9 600,00
HY080G	91 674,72	393	10 000,00	101 970,99	499	9 600,00	92 527,01	487	8 000,00	89 134,29	509	10 000,00
HY090G	101 838,28	469	1 000,00	106 842,38	538	1 164,96	92 139,83	513	1 152,07	90 825,08	499	1 160,09
HY100G	63 155,19	249	1 103,13	71 618,51	293	1 280,61	82 408,09	331	924,21	80 146,34	334	1 068,01
HY110G	104 451,73	370	800,00	105 480,13	435	1 000,00	95 922,53	411	1 000,00	104 077,87	471	1 000,00
HY120G	388 676,91	1 584	400,00	355 290,59	1 716	400,00	349 844,89	1 681	400,00	347 984,49	1 720	400,00
HY130G	81 554,93	332	5 000,00	85 182,97	404	6 000,00	70 068,2	379	5 000,00	65 415,65	345	6 000,00
HY140G	1 033 562,11	4 163	21 726,43	1 001 619,89	4 620	22 056,90	1 001 158,92	4 753	24 831,83	1 021 150,61	5 204	27 100,00
HY170G	642 877,98	2 999	2 400,00	597 569,80	3 261	3 000,00	568 618,01	3 309	2 640,00	519 546,34	3 319	3 000,00

1) Podaci nisu potpuno usporedivi s podacima iz prethodnih godina s obzirom na detaljnije raščlanjivanje pojedinih sastavnica dohotka u anketnom upitniku za 2015.

2) Podaci vezani za varijable koje uključuju invalidske mirovine nisu potpuno usporedivi s podacima iz prethodnih godina zbog promjene metodologije bilježenja invalidskih mirovina. U istraživanju za 2016. invalidske mirovine za osobe koje su navršile godine života za stjecanje starosne mirovine bilježile se kao starosne mirovine, a ne uključuju se u socijalne transfere kao prethodnih godina.

Tablica 10. Usporedba nekih statistika za varijable dohotka na razini osoba od 2015. do 2018.

SILC	2015. ¹⁾			2016.			2017.			2018		
	zbroj težina	broj opažanja	medijan	zbroj težina	broj opažanja	medijan	zbroj težina	broj opažanja	medijan	zbroj težina	broj opažanja	medijan
PY010G	1 372 965,44	5 109	62 226,01	1 417 598,93	6 024	61 718,61	1 503 127,55	6524	63 464,12	1 508 330,27	6 925	66 802,18
PY020G	169 020,24	628	4 500,00	188 237,15	717	4 031,25	189 565,31	761	4 000,00	186 134,64	782	5 381,25
PY030G	1 376 002,34	5 120	25 186,09	1 425 502,73	6 059	23 532,95	1 519 643,82	6599	23 608,65	1 519 848,74	6 992	23 064,00
PY035G	64 367,07	212	1 810,00	35 955,24	163	2 000,00	5 0631,13	211	2 938,00	45 696,18	197	2 500
PY050G	413 422,29	1 698	12 973,75	389 993,11	1 910	15 000,00	386 527,89	1913	15 732,00	363 125,19	1989	16 400,00
PY090G	60 567,74	251	6 000,00	58 932,51	264	6 400,00	50 319,30	232	6 700,00	37 851,41	211	7 000,00
PY100G	658 558,16	3 278	30 000,00	766 764,23 ²⁾	4 454 ²⁾	30 000,00 ²⁾	795 584,77	4810	30 000,00	802 342,14	5 254	30 000,00
PY110G	202 691,10	971	22 800,00	203 694,87 ²⁾	1 111 ²⁾	23 268,00 ²⁾	192 969,62	1122	22 800,00	183 428,12	1 165	24 000,00
PY130G	290 267,19	1 372	24 000,00	206 981,61	1 118	19 950,00	19 8034,86	1098	20 352,00	202 390,50	1 177	20 280,00
PY200G	1 365 560,08	5 085	5 371,16	1 412 150,03	6 002	5 426,07	1 447 149,33	6280	5 746,27	1 444 548,47	6 649	6 154,91

1) Podaci nisu potpuno usporedivi s podacima iz prethodnih godina s obzirom na detaljnije raščlanjivanje pojedinih sastavnica dohotka u anketnom upitniku za 2015.

2) Podaci za 2016. vezani za varijable koje uključuju invalidske mirovine nisu potpuno usporedivi s podacima iz prethodnih godina zbog promjene metodologije bilježenja invalidskih mirovina. U istraživanju za 2016. invalidske mirovine za osobe koje su navršile godine života za stjecanje starosne mirovine bilježe se kao starosne mirovine, a ne uključuju se u socijalne transfere kao prethodnih godina.

5.2.1. Duljina usporedivih vremenskih serija

Duljina usporedivih vremenskih serija jest broj izvještajnih razdoblja u vremenskoj seriji od posljednjeg prekida, odnosno od uvođenja istraživanja u statistički sustav. Anкета o dohotku stanovništva uvedena je kao redovito godišnje istraživanje u statistički sustav Republike Hrvatske 2010. Korisnicima je na raspolaganju usporediva devetogodišnja serija podataka od 2010. do 2018. uz određene manje metodološke promjene u izračunu nekih pokazatelja. U 2015. detaljnije su raščlanjena pojedina pitanja o dohotku u anketnom upitniku, a 2016. nastale su promjene u bilježenju invalidskih mirovina. To je prouzročilo da podaci za neke pokazatelje nisu potpuno usporedivi s prethodnim razdobljima.

5.2.2. Razlozi za prekid u vremenskoj seriji

Podaci za Anketu o dohotku stanovništva 2015. nisu potpuno usporedivi s podacima iz prethodnih godina s obzirom na detaljnije raščlanjivanje pojedinih sastavnica dohotka u anketnom upitniku za 2015.

Za ADS 2016. podatak koji se odnosi na pokazatelj Stopa rizika od siromaštva prije socijalnih transfera, kada socijalni transferi nisu uključeni u dohodak, nije potpuno usporediv s podacima iz prethodnih godina zbog promjene metodologije bilježenja invalidskih mirovina. U istraživanju za 2016. invalidske mirovine za osobe koje su navršile godine života za stjecanje starosne mirovine bilježe se kao starosne mirovine i ne uključuju se u socijalne transfere kao prethodnih godina.

6. Koherentnost/smisljenost

6.1. Koherentnost/smisljenost između kratkoročnih i strukturnih podataka

Taj se pokazatelj ne izračunava za Anketu o dohotku stanovništva 2018.

6.2. Koherentnost/smisljenost s podacima nacionalnih računa

Taj se pokazatelj ne izračunava za Anketu o dohotku stanovništva 2018.

6.3. Koherentnost/smisljenost s podacima iz administrativnih izvora

Taj se pokazatelj ne izračunava za Anketu o dohotku stanovništva 2018.

7. Troškovi i opterećenje

7.1. Troškovi

Troškovi provedbe Ankete o dohotku stanovništva 2018. na terenu iznosili su 1.383.560 kn, a navedeni iznos uključuje troškove anketara. Dio anketara jesu zaposlenici Državnog zavoda za statistiku u područnim jedinicama, a dio su vanjski anketari angažirani putem ugovora o djelu. U te troškove uključeni su i troškovi dolaska anketara na izobrazbu.

7.2. Opterećenje

Opterećenje ispitanika podrazumijeva utrošeno vrijeme koje je potrebno da se odgovori na anketni upitnik. Važan čimbenik koji utječe na opterećenje ispitanika jest broj pitanja u upitniku. U Anketi o dohotku stanovništva ima oko 375 pitanja. Iako svaki ispitanik ne odgovara na svako pojedinačno pitanje, zbog ugrađenih automatskih skokova u programu za unos, sudjelovanje u anketi znatno opterećuje ispitanika. Prosječno trajanje intervjua po kućanstvu za Anketu o dohotku stanovništva 2018. iznosilo je 157 minuta. Stoga je u sljedećem razdoblju nužno smanjiti opterećenje ispitanika (korištenje administrativnim izvorima podataka i slično).